

Volgnummer van de kamer 289 /33/17
Datum van uitspraak 16 oktober 2017
Rolnummer 2015/959/A
Repertoriumnummer 2017/

Niet aan te bieden aan de ontvanger

VON - DIV

Procedurestukken:

- 1 dagvaarding
- 1 beschikking art. 747 §2 Ger. W.
- 8 conclusies

Aangeboden op
Niet te registreren

NEDERLANDSTALIGE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG BRUSSEL 33ste kamer

Vonnis

- *FEDERALE BELASTINGEN – BTW*
- *DEELS EINDVONNIS OP TEGENSpraak HOUDENDE AFSTAND VAN GEDING – DEELS TUSSENVONNIS HOUDENDE PREJUDICIËLE VRAAG GRONDWETTELIJK HOF*

In de zaak van:

1. De ORDE VAN DE VLAAMSE BALIES, met zetel te 1000 Brussel, Staatsbladstraat 8 en met KBO-nummer 0267.393.267,

Eerste eisende partij,

2. De B.V.B.A. DOMINIQUE MATTHYS, met [REDACTED]

Tweede eisende partij,

3. De heer Jacques VAN MALLEGHEM, advocaat, [REDACTED]

Derde eisende partij,

4. De B.V.B.A. WERNER HEYVAERT, met [REDACTED]

Vierde eisende partij,

bijgestaan en op de zitting vertegenwoordigd door mr. Leen De Vriese, advocaat met kantoor te 9000 Gent, Koning Albertlaan 165.

Tegen:

De BELGISCHE STAAT, in persoon van de Minister van Financiën, met kabinet te 1000 Brussel, Wetstraat 12 en met kantoor van de Directeur van de Stafdienst Logistiek, Brussel, North Galaxy Toren B (tweede verdieping) te 1030 Brussel, Koning Albert II-laan 33 bus 971,

verwerende partij,

bijgestaan en op de zitting vertegenwoordigd door mr. Ida Bollingh, advocaat met kantoor te 1000 Brussel, Handelsstraat 124/3.

In deze zaak, in beraad genomen op **15/09/2017**, wordt door de rechtbank volgend vonnis uitgesproken:

Gelet op:

- het exploit van dagvaarding aan verweerder betekend op 4/03/2015;
- de beschikking op grond van art. 747, §2 Ger.W. van 22/05/2015;
- de conclusies en de syntheseconclusie voor derde eiser, neergelegd ter griffie op respectievelijk 08/01/2016 en 01/07/2016;
- de conclusies (3) houdende afstand van geding voor eerste, tweede en vierde eiser, neergelegd ter griffie op 27/08/2015;

- de eerste conclusie, de aanvullende conclusie en de syntheseconclusie voor verweerder, neergelegd ter griffie op respectievelijk 02/10/2015, 08/04/2016 en 03/10/2016;
- de stukken voor derde eiser, neergelegd ter zitting op 17/11/2017.

Gehoord de raadslieden van partijen in de openbare terechtzitting van 15/09/2017, waarna de debatten werden gesloten en de zaak in beraad werd genomen.

Toepassing is gemaakt van de bepalingen van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken.

I. PROCEDURE

1. Op 27/08/2015 werd een conclusie houdende afstand van geding neergelegd ter griffie door eerste, tweede en vierde eisende partijen, dewelke ook door verweerder wordt aanvaard. Er kan partijen hiervan akte worden verleend.

II. FEITEN

2. De heer Van Malleghem (verder 'eiser') is advocaat en als dusdanig sinds 01/01/2014 niet langer vrijgesteld van BTW op grond van art. 44, §1, 1 W.BTW. Huidige zaak heeft betrekking op één specifieke verplichting die hieruit voortvloeit. BTW-plichtigen zijn immers verplicht jaarlijks een lijst (zgn. BTW-listing) in te dienen met de identiteit van BTW-plichtige cliënten en het totale bedrag van de verstrekte diensten, in toepassing van art. 53quinquies W.BTW (verder uitgewerkt in K.B. nr. 23).

Eiser ziet hierin een schending van zijn beroepsgeheim als advocaat.

Deze discussie maakte ook reeds het voorwerp uit van procedures in kort geding. Bij beschikking in kort geding van 26/03/2015 (rolnr. 15/17/C) werd de vordering van eisers (onder meer) onontvankelijk verklaard omdat eisers een algemene en als regel geldende maatregel (art. 6 Ger.W.) wensten te bekomen. Het beroep tegen deze beschikking door (derde) eiser (niet de overige partijen) werd bij arrest van 25/11/2015 (rolnr. 2015/KR/25) gegrond verklaard in de mate dat de vordering ten onrechte niet onontvankelijk werd verklaard. Het hof oordeelde dat geen algemene en als regel geldende maatregel werd gevorderd. Wel werd de vordering afgewezen als ongegrond bij ontstentenis van hoogdringendheid. Dit werd afgeleid uit het feit dat beslist werd de BTW-listing onder gesloten omslag toe te vertrouwen aan de stafhouder van de Balie te Gent. Daarnaast werd een vergelijkbare vordering van andere partijen door de Franstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel op 23/05/2015 (zaak met rolnummer 15/14/C) afgewezen als ongegrond.

III. VOORWERP VAN DE VORDERING

3. De vordering van eiser strekt er toe hem toe te laten de verplichtingen opgenomen in art. 53quinquies W.BTW en K.B. nr. 23 niet na te leven en verweerder te horen bevelen zich ervan te onthouden eiser te verplichten deze bepalingen na te leven of eiser te sanctioneren wegens niet naleving. Eiser vordert tevens de vernietiging van de reeds opgelegde boetes. Voor zover nodig vordert eiser een prejudiciële vraag te horen stellen aan het Grondwettelijk Hof in verband met de verenigbaarheid van de verplichting

opgenomen in art. 53quinquies W.BTW met de art. 10 en 11 G.W., alsook de art. 6 en 8 E.V.R.M.

Verweerder besluit tot de onontvankelijkheid, minstens de ongegrondheid, van deze vordering.

IV. BEOORDELING

IV.1. De ontvankelijkheid

4. Verweerder werpt diverse groonden van niet-ontvankelijkheid van de vordering van eiser op.

4.1.

4.1.1. In eerste instantie (punten II.A en II.C laatste conclusie) werpt verweerder op dat art. 6 Ger.W. zich zou verzetten tegen de vordering van eiser. De vordering van eiser zou betrekking hebben op een objectief recht en geen subjectief recht. Dit zou specifiek zo zijn omdat de overheid zelve bij de toepassing van de ter discussie staande norm (art. 53quinquies W.BTW) over geen enkele beoordelingsvrijheid beschikt.

Eiser van zijn kant laat gelden dat er wel degelijk een discussie over een subjectief recht voorligt, met name het beroepsgeheim. Het hof van beroep te Brussel oordeelde in de kort gedingprocedure reeds identiek.

4.1.2. Artikel 6 Ger.W. verbiedt het de hoven en rechtbanken bij wege van algemene regel en als regel geldende beschikking uitspraak te doen. Deze bepaling vloeit voort uit de scheiding der machten (vgl. P. DAUW, B. DECONINCK en B. WYLLEMAN, Burgerlijke Procesrecht, deel I, Brussel, Larcier, 2016, p. 12). Deze bepaling is evenwel voornamelijk verworpen tot een verkapte motiveringsverplichting (vgl. J. LAENENS, K. BROECKX en D. SCHEERS, Handboek gerechtelijk recht, Antwerpen, Intersentia, 2004, randnummer 30).

In deze is de vordering van eiser specifiek geformuleerd en heeft de vordering dus geen algemene draagwijdte, noch het karakter van als regel geldende beschikking. Bovendien beroept eiser zich ter staving van zijn vordering op een subjectief recht, met name het beroepsgeheim. De bescherming van dit beroepsgeheim vloeit onder meer voort uit internationaalrechtelijke bepalingen (o.m. art. 6 en 8 E.V.R.M.) met rechtstreekse werking. Dat de uitvoerende macht meent bij de toepassing van artikel 53quinquies W.BTW geen beoordelingsvrijheid te beschikken is aldus niet van belang. Nationale bepalingen dienen immers ter zijde geschoven te worden indien deze strijdig zijn met internationaalrechtelijke rechtsregels met rechtstreekse werking.

De vordering zoals geformuleerd door eiser is bijgevolg niet strijdig met art. 6 Ger.W., noch met de scheiding der machten.

4.2.

4.2.1. Vervolgens stelt verweerder (punt II.B laatste conclusie) dat de 'verkeerde' partij zou gevisieerd worden (art. 42, 1° Ger.W.). Eiser zou (voornamelijk) een fout van de wetgevende macht (art. 53quinquies W.BTW dat onverkort van toepassing is op advocaten) aanklaarten, terwijl dit tot de bevoegdheid van de wetgevende macht hoort. Bijgevolg had de wetgevende vergadering dienen gedagvaard te worden.

4.2.2. Terecht merkt eiser evenwel op dat art. 42, 1° Ger.W. inzake geschillen die tot de bevoegdheid van de kamer en de senaat zouden behoren, enkel die geschillen viseert

aangaande de zelfstandige bevoegdheden van deze instellingen. Dit zijn de bevoegdheden waaraan de Koning (als derde tak van de wetgevende macht of uitvoerende macht) of de regering niet te pas komen. Hieruit volgt dat de kamer en senaat niet kunnen gedagvaard worden voor vermeende foutieve wetgeving (vgl. Cass. 13/12/2007, rolnr. C.06.0214.N) en dat deze dagvaarding wel degelijk dient gericht te worden aan de bevoegde minister (vgl. Brussel 01/03/2006, F.J.F. 2006, 875).

4.3. Voor het overige worden geen middelen van niet-ontvankelijkheid van de vordering van eiser opgeworpen, noch ambtshalve vast te stellen middelen van niet-ontvankelijkheid opgemerkt. De vordering van eiser is bijgevolg ontvankelijk.

IV.2. Ten gronde

5.

5.1. De ter discussie staande regeling wordt vooreerst overgenomen. Art. 53^{quinquies} W.BTW voorziet:

“De belastingplichtigen die overeenkomstig artikel 50, § 1, eerste lid, 1°, met uitsluiting van de BTW-eenheden in de zin van artikel 4, § 2, artikel 50, § 1, eerste lid, 3°, voor BTW-doeleinden zijn geïdentificeerd, de leden van een BTW-eenheid bedoeld in artikel 50, § 1, eerste lid, 6°, de niet in België gevestigde belastingplichtigen die voor de handelingen die zij hier te lande verrichten zijn vertegenwoordigd door een vooraf erkende persoon, overeenkomstig artikel 55, § 3, tweede lid, en de andere niet in België gevestigde belastingplichtigen bedoeld in artikel 50, § 3, zijn gehouden jaarlijks voor elk lid van een BTW-eenheid en voor iedere belastingplichtige die voor BTW-doeleinden moet geïdentificeerd zijn, behalve voor degenen die uitsluitend handelingen verrichten die krachtens artikel 44 van de belasting zijn vrijgesteld, en waaraan zij goederen hebben geleverd of diensten hebben verstrekt in de loop van het vorige jaar, de administratie belast met de belasting over de toegevoegde waarde in kennis te stellen van het totale bedrag van die handelingen alsmede van het totale bedrag van de in rekening gebrachte belasting.

De leden van een BTW-eenheid in de zin van artikel 4, § 2, die overeenkomstig artikel 50, § 1, eerste lid, 1°, voor BTW-doeleinden is geïdentificeerd, zijn bovendien gehouden jaarlijks de administratie belast met de belasting over de toegevoegde waarde in kennis te stellen van het totale bedrag van de in de loop van het vorige jaar voor elk van de andere leden van die BTW-eenheid verrichte handelingen.”
(eigen onderlijning)

Opgemerkt moet worden dat dit de versie betreft ingevolge wijziging bij art. 38 W. 25/04/2014, B.S. 16/05/2014, met ingang vanaf 16/05/2014. De verplichting hierin opgenomen verschilt niet met de voordien toepasselijke versie. Enkel de benaming van de bevoegde administratie werd gewijzigd.

Bij art. 41 W. 01/07/2016, B.S. 04/07/2016 werd hieraan nog een derde alinea toegevoegd, doch deze is evenmin van belang, aangezien dit slechts een vrijstelling betreft voor belastingplichtigen met een beperkte omzet.

Vastgesteld moet ook worden dat de verplichting de cliënten (individueel) te identificeren (eerste onderlijning hoger) en voor elk van de cliënten de omvang van het totale bedrag van de belaste handelingen (i.c. dienst; tweede onderlijning hoger), alsook de verschuldigde belasting (derde onderlijning hoger), te melden rechtstreeks voortvloeit uit de eerste alinea van deze bepaling.

Deze verplichting wordt concreet uitgewerkt in art. 1, §1 K.B. nr. 23 van 09/12/2009 met betrekking tot de jaarlijkse lijst van de BTW-belastingplichtige afnemers:

“§ 1. De personen bedoeld in artikel 53quinquies van het Wetboek, zijn gehouden ieder jaar vóór 31 maart bij de administratie belast met de belasting over de toegevoegde waarde een lijst in te dienen, waarin voor iedere afnemer die krachtens artikel 50 van het Wetboek voor BTW-doeleinden moet geïdentificeerd zijn, behalve voor de niet-belastingplichtige rechtspersonen en voor de belastingplichtige afnemers die uitsluitend handelingen verrichten die krachtens artikel 44 van het Wetboek zijn vrijgesteld, en aan wie zij goederen hebben geleverd of diensten hebben verstrekt in de loop van het vorige jaar, de volgende gegevens voorkomen:

- 1° het BTW-identificatienummer van die belastingplichtige afnemer of het sub-BTW-identificatienummer van alle afnemers die lid zijn van een BTW-eenheid in de zin van artikel 4, § 2, van het Wetboek;*
- 2° het totale bedrag, exclusief belasting, van de goederen die hem werden geleverd en van de hem verstrekte diensten;*
- 3° het totale bedrag van de aan hem in rekening gebrachte belasting.*

Wanneer geen enkele door de lijst beoogde handeling wordt verricht, zijn de in het eerste lid bedoelde personen gehouden de administratie hiervan in kennis te stellen volgens de door of vanwege de Minister van Financiën vastgestelde modaliteiten.”

5.2. De argumentatie van eiser komt er in essentie op neer dat art. 53quinquies W.BTW (en het uitvoeringsbesluit K.B. nr. 23) een schending uitmaken van het beroepsgeheim van eiser, alsook het gelijkheidsbeginsel doordat de verplichting een BTW-listing in te dienen onverkort van toepassing is op advocaten, dewelke evenwel aan een beroepsgeheim zijn onderworpen. Desgevallend dient op dit punt een prejudiciële vraag gesteld te worden aan het Grondwettelijk Hof. Dit maakt een fout uit in de zin van art. 1382-1383 B.W., dewelke voor herstel in aanmerking komt.

De argumentatie van eiser kan als volgt samengevat worden. Vooreerst wijst eiser er op dat de algemene verplichting tot het indienen van BTW-listings, niet is opgenomen in de Europese BTW-regelgeving (p. 15 en volgende laatste besluiten). Deze verplichting bestaat enkel voor intracommunautaire handelingen (art. 262-271 RI. 2006/112/EG). De algemene verplichting omtrent het neerleggen van BTW-listings (art. 53quinquies W.BTW) is geënt op de bijkomende formaliteiten die nationale overheden kunnen voorschrijven in de mate dat deze noodzakelijk zijn voor de inning van de heffing en het voorkomen van fraude (art. 273 RI. 2006/112/EG).

Door de BTW-vrijstelling af te schaffen voor advocaten, doch zonder een bijzondere regeling te voorzien omtrent de verplichting BTW-listings in te dienen teneinde dit verenigbaar te maken met het beroepsgeheim, heeft de Belgische Staat een fout begaan.

Het beroepsgeheim van advocaten heeft immers een bijzondere draagwijdte op grond van art. 6 (recht op een eerlijk proces) en 8 (recht op eerbiediging van het privéleven) E.V.R.M. en zoals erkend door de rechtspraak van het E.H.R.M. en het Grondwettelijk Hof. De gegevens die opgenomen dienen te worden in de BTW-listing (met name al de identificatie van de cliënt) vallen onder dit beroepsgeheim (p. 20 en volgende laatste besluiten).

Zowel ingevolge de rechtspraak van het E.H.R.M., als deze van het Grondwettelijk Hof, is een afwijking van dit beroepsgeheim slechts in uitzonderlijke omstandigheden verantwoord (p. 23 laatste besluiten), hetgeen thans niet het geval is (p. 23-26 laatste

besluiten). De gegevens die het beroepsgeheim raken worden immers automatisch en los van enige controle overgemaakt middels de BTW-listing. Een dergelijke apriori en absolute opheffing van het beroepsgeheim is niet verantwoord (vgl. G.H. nr. 46/2000, 03/05/2000). De mededeling van de betreffende gegevens is bovendien niet essentieel voor de fraudebestrijding, nu deze verplichting niet Europees opgelegd wordt (zo stelde eiser mondeling ter zitting dat Nederland een dergelijke verplichting niet zou kennen en in Duitsland voor advocaten een uitzondering wordt voorzien, in besluiten werd dit niet verder uitgewerkt). Overigens wordt hierbij, in tegenstelling tot wat het geval is voor de directe belastingen (alsook de witwaswetgeving), geen tussenkomst voorzien van de stafhouder. Dergelijke bepaling werd overwogen doch uiteindelijk niet opgenomen in het W.BTW (zie art. 36 (62ter W.BTW) zoals voorzien in het Voorontwerp van wet houdende diverse fiscale bepalingen, Parl.St. Kamer, 2013-14, nr. 53-3236/001, p. 66-67).

Minstens maakt voorgaande een schending uit van het gelijkheidsbeginsel (p. 33 e.v. laatste besluiten). Advocaten – onderworpen aan het beroepsgeheim – worden immers identiek behandeld als andere BTW-plichtigen niet onderworpen aan een dergelijk beroepsgeheim. Hiervoor is geen afdoende verantwoording.

Door voorgaande fout zou eiser schade lijden (p. 35 e.v. laatste besluiten).

5.3. Verweerder argumenteert als volgt. De verplichting om periodiek BTW-listings in te dienen is essentieel teneinde fraude te vermijden (p. 6 e.v. laatste besluiten) en aldus de essentie van het BTW-stelsel (neutraliteit) te verzekeren. Zo zou in Frankrijk de verplichting bestaan om de identiteit van de cliënt kenbaar te maken en in Nederland kan men zich ook niet op het beroepsgeheim beroepen om aan de belastingplicht te ontkomen. Eiser zou aldus het begrip beroepsgeheim veel te ruim invullen.

Verder zou eiser voorbijgaan aan de kracht van gewijsde van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 19/12/2013 (nr. 183/2013) waarbij dit middel niet weerhouden werd (p. 11 laatste besluiten).

De term advocaat (p. 13 e.v. laatste besluiten) en beroepsgeheim (p. 19 e.v. laatste besluiten) worden door eiser foutief ingevuld. De BTW-richtlijn zou immers geen beroepen, doch diensten viseren. Volgens verweerder behoort de in de BTW-listing opgenomen informatie dus niet tot het beroepsgeheim (p. 23 laatste besluiten).

Verder is de inmenging bij wet voorzien (art. 53^{quinquies} W.BTW), heeft deze een wettig doel en is deze noodzakelijk. De beperking is hiermee evenredig (p. 26 e.v. laatste besluiten).

Het stellen van een prejudiciële vraag acht verweerder evenmin aan de orde, gelet op de conclusie van de advocaat-generaal van het Hof van Justitie in de zaak C-543/14. De belastingplicht van advocaten zou niet meer ter discussie staan (p. 30-31 laatste besluiten).

6.

6.1. Artikel 26 van de Bijzondere Wet op het Grondwettelijk Hof voorziet:

“§ 1. Het Grondwettelijk Hof doet, bij wijze van prejudiciële beslissing, uitspraak bij wege van arrest op vragen omtrent:

[...]

3° de schending door een wet, een decreet of een in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel van de artikelen van titel II "De Belgen en hun rechten", en de artikelen 170, 172 en 191 van de Grondwet;

[...]

§ 2. Indien een vraag te dien aanzien wordt opgeworpen voor een rechtscollegè, dan moet dit college het Grondwettelijk Hof verzoeken op deze vraag uitspraak te doen. Het rechtscollege is daartoe echter niet gehouden:

1° wanneer de zaak niet door het betrokken rechtscollege kan worden behandeld om redenen van onbevoegdheid of niet-ontvankelijkheid, tenzij wanneer die redenen ontleend zijn aan normen die zelf het onderwerp uitmaken van het verzoek tot het stellen van de prejudiciële vraag;

2° wanneer het Grondwettelijk Hof reeds uitspraak heeft gedaan op een vraag of een beroep met een identiek onderwerp.

Het rechtscollege waarvan de beslissing vatbaar is voor, al naar het geval, hoger beroep, verzet, voorziening in cassatie of beroep tot vernietiging bij de Raad van State, is daartoe evenmin gehouden wanneer de wet, het decreet of de in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel een regel of een artikel van de Grondwet bedoeld in § 1 klaarblijkelijk niet schendt of wanneer het rechtscollege meent dat het antwoord op de prejudiciële vraag niet onontbeerlijk is om uitspraak te doen.

[...]

§ 4. Wanneer voor een rechtscollege de schending wordt opgeworpen door een wet, een decreet of een in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel van een grondrecht dat op geheel of gedeeltelijk analoge wijze is gewaarborgd in een bepaling uit titel II van de Grondwet en in een bepaling van Europees of internationaal recht, dient het rechtscollege eerst aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen over de verenigbaarheid met de bepaling uit titel II van de Grondwet. Indien voor het rechtscollege slechts de schending van de bepaling van Europees of internationaal recht wordt opgeworpen, dient het rechtscollege, zelfs ambtshalve, na te gaan of titel II van de Grondwet een geheel of gedeeltelijk analoge bepaling bevat. Deze verplichtingen doen geen afbreuk aan de mogelijkheid van het rechtscollege om, tegelijkertijd of op een later tijdstip, ook een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie te stellen.

In afwijking van het eerste lid geldt de verplichting een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof niet:

1° in de gevallen bedoeld in de paragrafen 2 en 3;

2° wanneer het rechtscollege oordeelt dat de bepaling uit titel II van de Grondwet klaarblijkelijk niet geschonden is;

3° wanneer het rechtscollege oordeelt dat uit een arrest van een internationaal rechtscollege blijkt dat de bepaling uit het Europees of internationaal recht klaarblijkelijk geschonden is;

4° wanneer het rechtscollege oordeelt dat uit een arrest van het Grondwettelijk Hof blijkt dat de bepaling uit titel II van de Grondwet klaarblijkelijk geschonden is."

Eiser vordert, weze het ondergeschikt, een prejudiciële vraag te horen stellen aan het Grondwettelijk Hof. Deze vraag is in eerste instantie geformuleerd vanuit de problematiek van een eventuele schending van het gelijkheidsbeginsel door art. 53 *quinquies* W.BTW. Gelet op de formulering van deze vraag ("Schendt artikel 53 *quinquies* W.BTW de artikelen 10 en 11 van de gecoördineerde Grondwet, afzonderlijk of in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens") en de onderliggende discussie, zal de rechtbank deze vraagstelling evenwel beschouwen vanuit niet enkel het perspectief van het gelijkheidsbeginsel, maar ook rechtstreeks vanuit een eventuele schending van art. 22 van de Grondwet en art. 8 E.V.R.M.

Dit laatste (schending van het beroepsgeheim als bijzondere invulling van art. 22 G.W. en art. 8 E.V.R.M.) is immers de hoofdbrok van de discussie tussen partijen. Art. 26, §1, 3° Bijz. W. 06/01/1989 beperkt sinds de wijziging bij Bijzondere Wet van 09/03/2003 de prejudiciële vraagstelling niet tot een eventuele schending van de artikelen 10 en 11 (en 24) van de Grondwet, doch laat een toetsing toe aan alle bepalingen van titel II van de Grondwet. Artikel 22 G.W. en art. 8 E.V.R.M. voorzien immers in analoge bepalingen (art. 26, §4 Bijz.W. 06/01/1989).

Partijen werden hier ter zitting op gewezen.

6.2. Deze rechtbank dient slechts dan geen prejudiciële vraag te stellen indien (1) de zaak niet kan worden behandeld (art. 26, §2, al. 2, 1° Bijz.W. 06/01/1989), (2) wanneer het hof reeds over een vraag met een identiek onderwerp uitspraak heeft gedaan (art. 26, §2, al. 2, 2° Bijz.W. 06/01/1989) of (3) indien er klaarblijkelijk geen schending is (art. 26, §2, al. 3 Bijz.W. 06/01/1989).

6.3. De vordering van eiser werd ontvankelijk verklaard, zodat art. 26, §2, al. 2, 1° Bijz.W. 06/01/1989 geen toepassing kan vinden.

6.4. Evenmin werd door het Grondwettelijk Hof uitspraak gedaan over een identiek onderwerp (26, §2, al. 2, 2° Bijz.W. 06/01/1989).

Er werd in deze door het Grondwettelijk Hof reeds uitspraak gedaan over de invoering van de BTW-plicht ten aanzien van advocaten (nr. 27/2017, 23/02/2017) en in het kader van deze procedure werd door het Grondwettelijk Hof reeds een prejudiciële vraag gesteld aan het Hof van Justitie (dat hierop antwoordde in het arrest van 28/07/2016, nr. C-543/14) doch in geen van deze zaken werd de verenigbaarheid van de verplichting BTW-listings in te dienen op grond van art. 53 *quinquies* W.BTW met het beroepsgeheim van advocaten, al dan niet in samenhang met het gelijkheidsbeginsel, beoordeeld.

De schending van het beroepsgeheim/gelijkheidsbeginsel zoals hoger aangehaald, werden dan wel opgeworpen door eisende partijen voor het Grondwettelijk Hof, doch het hof verklaarde deze middelen niet ontvankelijk aangezien de ingeroepen schendingen niet het gevolg waren van de bestreden (het betrof een vernietigingsberoep) bepalingen:

"B.22. Zoals de Ministerraad doet opmerken, vinden de door de verzoekende partijen in hun middelen geformuleerde grieven hun oorsprong niet in de bestreden bepaling, die artikel 44, § 1, 1°, van het BTW-Wetboek opheft, dat de diensten die door de advocaten worden verricht in de uitoefening van hun geregelde werkzaamheid, van de btw vrijstelde, maar in de ontstentenis van voor de advocaten specifieke bepalingen in het BTW-Wetboek, die ertoe zouden strekken het beroepsgeheim van de advocaat te beschermen. De middelen, die losstaan van de bestreden bepaling, zijn derhalve onontvankelijk." (arrest nr. 27/2017, 23/02/2017)

In andere arresten door partijen aangehaald kwam het beroepsgeheim dan wel ter sprake, doch dit betrof andere situaties.

6.5. Dan rijst enkel de vraag of er klaarblijkelijk geen schending is van enerzijds art. 22 Grondwet op zich (beroepsgeheim), dan wel anderzijds in samenhang gelezen met de artikelen 10 en 11 Grondwet (gelijkheidsbeginsel).

6.5.1. Vooreerst rijst de vraag, zoals door verweerder opgeworpen, dat eiser een foutieve invulling zou geven van de termen 'advocaat' en 'beroepsgeheim'.

Het beroepsgeheim van advocaten wordt beschermd in het kader van de bescherming van het privéleven zoals opgenomen onder art. 8 E.V.R.M. en art. 22 Grondwet. Ook dient het beroepsgeheim gekaderd te worden in art. 6 E.V.R.M. Dusdoende geniet dit beroepsgeheim een bijzondere bescherming (vgl. rechtspraak Grondwettelijk Hof: G.H. nr. 126/2005, 13/07/2005, randnr. B.6.1 e.v., G.H. nr. 10/2008, 23/01/2008, randnr. B.6.1 e.v.; G.H. nr. 127/2013, randnr. B.28.1 e.v., G.H. nr. 163/2013, 05/12/2013, randnr. B.19.1; vlg. rechtspraak Europees Hof voor de Rechten van de Mens: o.m. E.H.R.M. 06/12/2012, Michaud t Frankrijk; E.H.R.M. 03/09/2015, Sérvulo & Associados-Sociedade de Advogados t. Portugal).

Hoewel partijen hierbij niet stil staan, wordt dit beroepsgeheim bij uitbreiding dus ook beschermd door art. 14 en 17 BUPO, die in een gelijklopende bepaling voorzien als de artikelen 6 en 8 E.V.R.M., alsook art. 7 Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie.

6.5.2. Het loutere feit van een beroep gedaan te hebben op een advocaat valt ook onder de bescherming van dit beroepsgeheim. Doordat de BTW-identificatie van de cliënt van een advocaat bekendgemaakt wordt via het indienen van een BTW-listing is er reeds sprake van een schending van het beroepsgeheim van de advocaat (vgl. Brussel 23/10/1990, J.T. 1991, 496 noot, in verband met het medisch beroepsgeheim; K.I. 31/05/1999, P&B 2000, 47 noot, in verband met het beroepsgeheim van een advocaat; zie ook Gent 15/06/2010, T.F.R. 2010, 905 noot, waarin geoordeeld werd dat het beroepsgeheim zich er tegen verzet dat gegevens waaruit de identiteit van cliënten blijkt worden overgemaakt in het kader van een fiscale controle; zie ook T.AFSCHRIFT, "Le secret professionnel et les obligations fiscales de l'avocat", R.G.C.F. 2011, p. 9, nr. 18 en J. STEVENS, Advocatuur. Regels en Deontologie, Kluwer, 2015, p. 885, nr. 1151; dit werd overigens reeds erkend in de kort gedingprocedures die huidige zaak voorafgingen: Brussel 25/11/2015 (rolnr. 2015/KR/25), randnr. 15, stuk 6.3 eiser en Franst.Rb.Brussel 23/03/2015 (rolnr. 15/14/C), p. 8-9, stuk 1.5 eiser).

Noch het feit dat deze gegevens, zoals verweerder aanhaalt, slechts indirect beschikbaar zijn, dan wel dat de administratie zelf aan een beroepsgeheim gebonden zou zijn, maken dat er geen sprake is van een schending van het beroepsgeheim. Wel kunnen deze beperkingen eventueel in overweging genomen worden bij de afweging van de evenredigheid van deze inbreuk.

Het is niet uitgesloten dat de mededeling van deze gegevens, die beperkt zijn tot de BTW-identificatie en de betaalde BTW, een gerechtvaardigde beperking van het beroepsgeheim uitmaakt. Deze beoordeling/afweging zal evenwel dienen te gebeuren door het Grondwettelijk Hof. Hier en nu kan slechts vastgesteld worden dat er geen sprake is van een klaarblijkelijke niet-schending van de aangehaalde grondwettelijke bepalingen (art. 26, §2, al. 3 Bijz.W. 06/01/1989).

6.5.3. Een zelfde redenering gaat ipso facto op voor de vermeende schending van het gelijkheidsbeginsel doordat advocaten, die onderworpen zijn aan een specifiek beroepsgeheim, door art. 53quinquies W.BTW op een identieke wijze worden behandeld als andere BTW-plichtigen die niet aan een dergelijk beroepsgeheim onderworpen zijn.

6.5.4. Er dienen bijgevolg de hierna volgende prejudiciële vragen te worden gesteld aan het Grondwettelijk Hof.

V. DE KOSTEN

7. De uitspraak over de kosten wordt aangehouden.

OM DEZE REDENEN,
DE RECHTBANK,

Gelet op de artikelen 2, 3, 4, 30, 34, 36, 37, 41 en 42 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

Rechtsprekend in eerste aanleg, op tegenspraak,

Alle andersluidende en meer omvattende besluiten van de hand wijzende als niet ter zake en/of overbodig,

Verleent de Orde van Vlaamse Balies, de B.V.B.A. Dominique Matthys en de B.V.B.A. Werner Heyvaert akte van hun afstand van geding en de Belgische Staat van de aanvaarding hiervan,

Verklaart de vordering van de heer Jacques Van Malleghem ontvankelijk, doch alvorens over de gegrondheid hiervan uitspraak te doen, stelt op grond van artikel 26 Bijz.W. 06/01/1989 op het Grondwettelijk Hof de hierna volgende prejudiciële vragen aan het Grondwettelijk Hof:

"1. Schendt artikel 53quinquies W.BTW het artikel 22 van de gecoördineerde Grondwet, afzonderlijk of in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, doordat de advocaten in het kader van de indiening van een BTW-listing gegevens dienen mede te delen die onder het beroepsgeheim vallen?"

"2. Schendt artikel 53quinquies W.BTW de artikelen 10 en 11 van de gecoördineerde Grondwet, afzonderlijk of in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, doordat de advocaten op een identieke wijze worden behandeld als de BTW-belastingplichtigen die geen advocaat zijn, terwijl advocaten gebonden zijn door het beroepsgeheim dat beschermd wordt door de artikelen 6 en 8 E.V.R.M.?"

Verzendt de zaak in afwachting van een uitspraak over deze prejudiciële vragen naar de rol en houdt de uitspraak over de kosten aan.

Aldus gevonnist en uitgesproken ter openbare terechtzitting van de 33ste kamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel, op 16 oktober 2017

waar zitting namen (art. 780, al. 1, 1° Ger.W.):

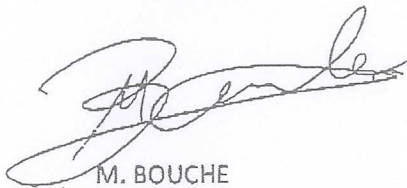
De heer J. VAN BROECK	rechter, voorzitter,
De heer M. BOUCHE	rechter,
Mevrouw E. DE BACKER	rechter,
Mevrouw C. VANACHTER	griffier.

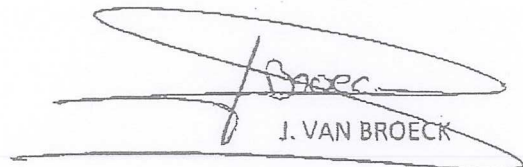
C. VANACHTER

E. DE BACKER

M. BOUCHE

J. VAN BROECK